

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/219/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7114226792
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Frederika Zozuláková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7114226792.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Frederiky Zozulákovvej a členov senátu JUDr. Agnesy Hricovej a JUDr. Marianny Hraboveckej vo veci starostlivosti súdu o maloletého P. Š. nar. XX.XX.XXXX zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach dieťaťa rodičov X. Š. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v M. na R. ul. č. XX a P. X. nar. XX.X.XXXX bývajúceho v M. na X. ul. č. X v konaní o zvýšenie výživného o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Košice I z 2.6.2015 č.k. 11P 176/2014-90 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zvýšil výživné od otca pre mal. P. Š. naposledy určené rozsudkom Okresného súdu Košice I z 25.2.2005 č.k. 22P 9/2004 z 49,79 € na 90 € mesačne od 29.10.2014 do budúca, ktoré je otec povinný platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Dlhé výživné za obdobie od 29.10.2014 do 31.5.2015 vo výške 285,37 € zaviazal otca zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie otec a navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a návrh matky na zvýšenie výživného zamietol. Poukázal na to, že predchádzajúcim rozsudkom bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého 49,79 €. Napriek tomu sa s matkou maloletého dohodol a prispieval mu sumou 80 € mesačne, keďže v tom čase pracoval v štátnej službe a snažil sa svoje záväzky si plniť. V uvedenom období bol jeho príjem počítaný za rok 2004 vo výške cca 700 € mesačne. Nakoľko sa jeho majetkové pomery zásadne zmenili a v nadväznosti na túto skutočnosť sa zmenili aj jeho možnosti, nie je schopný prispievať na výživu mal. P. vyšším výživným. Pri pravidelnom príjme 700 € mesačne bola pre neho suma 80 € prijateľná. Momentálne, keď spriemeruje svoj príjem za mesiac, tento činí 225 €, je pre neho suma zvýšeného výživného 90 € takmer likvidačná. Pri príjme 300 €, ktorý vydokladoval a taktiež predložil svoj záujem o nájdenie si stabilnej práce na hlavný pracovný pomer, nie je schopný platiť o 40 € vyššie výživné. Takisto bol nútený znížiť na minimum platby za mobilný telefón a úhradu pohonných hmôt. Autom nechodí, prepravuje sa MHD alebo vlakom, čo môže preukázať. Osemročné auto, ktoré vlastní, je potrebné opraviť a na jeho opravu taktiež nemá. Poukázal na to, že maloletý žije spolu s matkou a nevlastným otcom, po ktorom má aj priezvisko. Matka spolu s nevlastným otcom sa podieľajú spoločne na chode domácnosti, pričom on z toho mála, čo má, je nútený prispievať svojim rodičom dôchodcom, plní si ďalšiu vyživovaciu povinnosť a je na neho vydaný exekučný titul, ktorý sa týka zdravotného poistenia. Túto exekúciu je nútený dorovnať, nakoľko začal mať zdravotné problémy a pri dlžobe na zdravotnom poistení ho neošetrila a nepredpíše mu lieky. Ďalšou skutočnosťou je fakt, že momentálne skončila sezóna nevie, či bude v ďalšej sezóne delegovaný. To znamená, že od 1.6.2015 je úplne bez akéhokoľvek príjmu. Taktiež zvažuje možnosť prihlásenia na úrad práce. Zo zákona o rodine vyplýva, že každý rodič je povinný prispievať na výživu svojho dieťaťa

len v rozsahu svojich majetkových pomerov a schopností. Pokiaľ teda životná úroveň rodiča je nízka a za súčasných podmienok nie je možné ju zvyšovať, je nevyhnutné v tomto smere obmedziť aj výšku výživného, ktoré je rodič povinný uhrádzať na maloleté dieťa.

V zákonnej odvolacej lehote otec doručil súdu prvého stupňa podanie označené ako doplnenie odvolania 2.7.2015, v ktorom uviedol, že v roku 2003 až 2005 žil úplne iný život ako posledné tri roky. Vyjadril názor, že matka maloletému uvádzané mesačné výdavky neplatí každý mesiac, napríklad nekupuje mu ošatenie za 100 €, neplatí mu výlety s vreckovým každý mesiac 120 €, nekupuje hokejbalové rukavice každý mesiac za 29 € a taktiež strava pre 11-ročné dieťa nie je mesačne 200 € bez obedov. Čo sa týka aktivít, ako uvádza matka, dieťa potrebuje mesačne na športovú aktivitu 68 €. Tieto výdavky sú zavádzajúce, pretože matka chce za každú cenu zvýšiť výživné aj na úkor toho, že jemu neostáva mesačne ani toľko, koľko dostáva mal. P. na športovú činnosť. Dieťa, ako sa uvádza v zákone, má žiť na úrovni svojich rodičov a keďže jeho životná úroveň je omnoho nižšia, ako úroveň dieťaťa, nevie mal. P. podporiť v jeho športových aktivitách. Domnieva sa, že s príjmom, ktorý matka uvádza 400 €, by si nedovolila ani pri vyššom výživnom takéto aktivity uhradiť. Ešte raz zdôrazňuje, že nevlastní žiaden 3-izbový byt, tento vlastní jeho rodičia a za peniaze, ktoré dostal za predaj 4-izbového bytu, prerobil bývalej manželke rodičovský dom, v ktorom žije s jeho maloletým synom. Nakoľko v júni skončila futbalová liga, v mesiacoch júl a august nebude mať žiaden príjem. Ako oznámila spoločnosť LP company s.r.o. Zvolen, na túto spoločnosť si fakturuje príjmy z tejto činnosti a vypláca si ich zálohovou platbou. V roku 2014 spoločnosť vykázala zisk v sume 1.982 €. Vo firme je 50% spoločníkom, z čoho mu prináleží len polovica. Spoločnosť platila daň vo výške 562 €, ktorú platil v polovičnej výške. Jeho príjem v priemere za obdobie 6 mesiacov je netto 200 €. V žiadnom prípade sa nevyhýba zamestnaniu a neustále si hľadá prácu na trvalý pracovný pomer a ako dôkaz preukázal zoznam firiem, kde poslal svoj životopis spolu so žiadosťou o zamestnanie. Ďalej uviedol, že má dôvodné podozrenie, že matka so svojím nebohým otcom zmanipulovala testy DNA, pričom sama priznala, že popri vzťahu s ním mala vzťah aj s cudzincom, s ktorým sa zoznámila pri pobyte v Anglicku. Po narodení mal. P. dostal výslovný zákaz navštevovať ho alebo sa iným spôsobom stykať. Maloletý sa absolútne nepodobá na neho ani na nikoho z jeho rodiny. Na základe týchto skutočností podnikol právne kroky a bude sa domáhať svojho práva na potvrdenie otcovstva na základe nových testov DNA.

Matka a kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadrili.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd preskúmal rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 2 písm.a/ O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, v súlade s § 132 O.s.p. vyhodnotil dôkazy, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania, preto je odôvodnenie rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje. Predpokladom zmeny rozhodnutia o výživnom podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine je výrazná zmena pomerov na strane oprávneného alebo povinného, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom, pričom musí ísť o zmenu trvalú, nielen prechodnú a musí sa jednať o zásadnú zmenu v tých okolnostiach, z ktorých vychádzalo predchádzajúce rozhodnutie súdu o výživnom. Pri rozhodovaní o zmene výživného sa obdobne použijú zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného, t.j. ust. § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 a ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Zo zákonnej úpravy vyživovacej povinnosti rodičov k deťom vyplýva, že táto vyživovacia povinnosť je zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Kritériami určovania rozsahu vyživovacej povinnosti sú odôvodnené potreby dieťaťa, ako aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov. Pri určení rozsahu výživného je potrebné vychádzať z toho, aká peňažná suma je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, medzi ktoré patria okrem bežných potrieb ako výživa vo vlastnom zmysle slova, šatstvo, bielizeň, obuv, náklady na bývanie, ako aj ďalšie potreby súvisiace s rozširovaním a prehľbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov, prípravou na budúce povolanie a tiež kultúrne, športové a rekreačné potreby. Ustanovenie § 75 ods. 1 Zákona o rodine rozšírilo východiská zisťovania a posudzovania možností, schopností a majetkových pomerov rodičov aj o zisťovanie takzvanej potenciality príjmov. Princíp potenciality má prednosť

pred princípom fakticity, to znamená, že súd je povinný prihliadať aj k zjavne nevyužitým schopnostiam povinného rodiča. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti preto nie je smerodajné, aký príjem rodič v skutočnosti dosahuje alebo či vôbec pracuje, ale to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti a podobne.

V tomto prejednávacom prípade bolo nepochybne preukázané, že u mal. P. došlo od poslednej úpravy výživného k podstatným a trvalým zmenám pomerov odôvodňujúcim zmenu doterajšieho rozhodnutia o výživnom, nakoľko jeho odôvodnené potreby sa podstatným spôsobom zvýšili v dôsledku jeho veku, rastu a školskej dochádzky, nakoľko v čase predchádzajúcej úpravy výživného bol vo veku jedného roka a v čase rozhodnutia súdu prvého stupňa bol už žiakom druhého stupňa základnej školy. Náklady na výživu maloletého prezentované matkou v priebehu konania nevybočujú z rámca potrieb iných detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky, preto nebolo potrebné ich osobitne dokazovať a o rozsahu odôvodnených potrieb maloletého nemal pochybnosti ani odvolací súd. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť aj takzvanú valorizačnú klauzulu obsiahnutú v ust. § 78 ods. 3 Zákona o rodine, ktorá ukladá súdu, aby v prípade, ak rozhoduje o zmene výživného, zohľadnil aj zmenu výšky (vývoj) životných nákladov. Vývoj životných nákladov je objektívna okolnosť, ktorá aj sama osebe odôvodňuje zmenu výšky výživného. Objektívne preukázaný vývoj životných nákladov spoločnosti od roku 2004 do roku 2015 dovoľuje záver, že výživné 49,79 € v čase určenia výživného pokrylo potreby mal. P. spolu s podielom matky na výživnom v dostatočnom rozsahu, kým v súčasnosti zabezpečuje potreby dieťaťa už len na hranici prežitia. Ponechanie výživného na doterajšej úrovni by znamenalo posunúť zodpovednosť otca za zdravie a život dieťaťa na matku dieťaťa, ktorá sa osobne o dieťa stará a dobrovoľne si plní vyživovaciu povinnosť k dieťaťu na hranici svojich možností vzhľadom na jej príjem 403 € doplnený rodinnými prídavkami 47 € mesačne, ako aj na ďalšiu vyživovaciu povinnosť k mal. M., nar. X.X.XXXX, na výživu ktorého otec tohto dieťaťa prispieva sumou 100 € mesačne. Matka takto na úkor svojho životného minima zabezpečuje starostlivosť o mal. P., ako aj mal. M.O. a uspokojuje potreby mal. P., tak ako postupne vznikajú, teda poskytuje mu stravu, ošatenie, bývanie a zabezpečuje mu potreby pre školskú dochádzku. Rovnakú povinnosť však má aj otec dieťaťa. Odvolací súd sa stotožnil s hodnotením súdu prvého stupňa týkajúcim sa možností a schopností otca plniť si zvýšenú vyživovaciu povinnosť a v tomto smere dodáva, že otec je jedným z dvoch spoločníkov a jedným z dvoch konateľov spoločnosti LP company s.r.o. Zvolen, pričom k svojim príjmom uviedol, že si v zálohových platbách vyberá z pokladne 300 € mesačne a spoločnosť mu prepláca mobilný telefón v sume 65 € mesačne, ostatné platby ako náklady na pohonné hmoty, zdravotné poistenie si platí sám. Uvedené vyplýva z potvrdenia, ktoré mu vystavila druhá konateľka spoločnosti LP company s.r.o. Ind. L. M.. Zároveň bol pripojený súbor faktúr za rok 2014 a 2015 z rozhodcovskej činnosti otca od Slovenského futbalového zväzu, spolu v sume 5.249 €. Ďalej predložil daňové priznanie LP company s.r.o. za rok 2013 a daňové priznania spoločnosti Pega plus s.r.o. za rok 2013 a 2014 s tým, že spoločnosť Pega plus s.r.o., ktorej bol otec jediným spoločníkom a konateľom (od 10.2.2012), zanikla v dôsledku zlúčenia so spoločnosťou Panamera s.r.o. Lieskovec (15.4.2015). V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že v prípade posudzovania možností, schopností a majetkových pomerov povinného rodiča, ktorého majetok tvorí aj obchodná spoločnosť, je takzvaná vyšetrovacia zásada podľa § 120 ods. 2, 3 O.s.p. prelomená ust. § 63 ods. 1 Zákona o rodine, z ktorého vyplýva, že rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností pre rozhodnutie. Ak si rodič nespĺní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje 20-násobok sumy životného minima. Uvedená edičná povinnosť nie je viazaná na výzvu súdu. Dôkazná povinnosť teda v tomto prípade je na povinnom rodičovi, ktorý má preukázať relevantnými listinnými dôkazmi, že objektívne výsledky jeho podnikateľskej činnosti, resp. spoločnosti, ktorej je vlastníkom, mu neumožňujú plniť si vyživovaciu povinnosť vo zvýšenom rozsahu. Zároveň je potrebné poukázať na to, že Zákon o rodine je špeciálnym právnym predpisom vo vzťahu k daňovým predpisom, ktoré sú všeobecné, a preto východiskom a usmerňovateľom pre posudzovanie potenciality príjmov povinného je výlučne Zákon o rodine. To znamená, že daňové priznanie či už fyzickej alebo právnickej osoby nie je pre zhodnotenie výsledkov hospodárenia podnikateľského subjektu z hľadiska Zákona o rodine smerodajné. V tomto prejednávacom prípade si otec maloletého edičnú povinnosť nespĺnil, keďže žiadne podklady na zhodnotenie výsledkov hospodárenia spoločnosti, ktorej je spoločníkom nepredložil. Z uvedeného dôvodu je jeho odvolacia argumentácia, ktorou namieta nepomer životnej úrovne maloletého dieťaťa a jeho vlastnej, nedôvodná. Vzhľadom na určený rozsah zvýšeného výživného 90 € mesačne, čo je

3 € denne, je odvolací súd toho názoru, že otec pri vynaložení minimálnej snahy zabezpečiť si zdroj príjmu napríklad aj brigádnicou činnosťou, pokiaľ tvrdí, že mu výsledky jeho podnikateľskej činnosti neprinášajú dostatočný zdroj príjmu, bol a je schopný aspoň v takomto rozsahu prispievať na úhradu odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa bez ohrozenia uspokojovania svojich nevyhnutných potrieb, ako aj plnenia si vyživovacej povinnosti k ďalšiemu dieťaťu mal. P. X., nar. X.XX.XXXX. Pre úplnosť je potrebné dodať, že ďalšia odvolacia argumentácia otca nemá podklad v skutkovom stave zistenom súdom prvého stupňa, nakoľko matka s deťmi žije sama a žiadna ďalšia osoba sa nepodieľa na úhrade nákladov na jej domácnosť, pričom vyživovaciu povinnosť k dieťaťu majú jeho rodičia a nie iné osoby eventuálne žijúce v spoločnej domácnosti. Otcovstvo k mal. P. nebolo doposiaľ právoplatne zapreté, preto je aj táto argumentácia otca spochybňujúca otcovstvo právne bezvýznamná.

Pretože súd prvého stupňa správne určil rozsah zvýšenej vyživovacej povinnosti otca k maloletému, správne určil počiatok plnenia takto určeného výživného od podania návrhu, správne vypočítal dlh na výživnom a rozhodol o jeho splatnosti, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil a podľa ods. 2 tohto ustanovenia sa stotožnil s jeho odôvodnením.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, pretože žiaden z účastníkov náhradu trov konania nežiadal (§ 151 ods. 1, § 224 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.